

Udruženje roditelja djece sa
poteškoćama u razvoju "Mala sirena"

Abdul Vehaba Ilhamije bb
72220 Zavidovići

☎ +387 (0) 32 877 889
☎ +387 (0) 62 078 392

ANALIZA ANKETNOG UPITNIKA ZA PORODICE OSOBA SA POTEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Cilj ankete je utvrditi stvarno stanje po pitanju inkluzije osoba sa poteškoćama u razvoju. U anketi su učestvovali roditelji djece sa poteškoćama u razvoju sa područja ostalih gradova u Bosni i Hercegovina. Anketa je realizovana putem facebook grupe "Posebne mame" koja ima članove iz cijele Bosne i Hercegovine.

Ispunjavanju upitnika pristupilo je 26 ispitanika. Anketni upitnik se sastojao od 17 konkretnih, jasnih pitanja, a ispitanicima je dostavljen u online formi, te za ispunjavanje istog nije bilo potrebno više od 5-7 minuta. Anketa je bila u potpunosti anonimna.

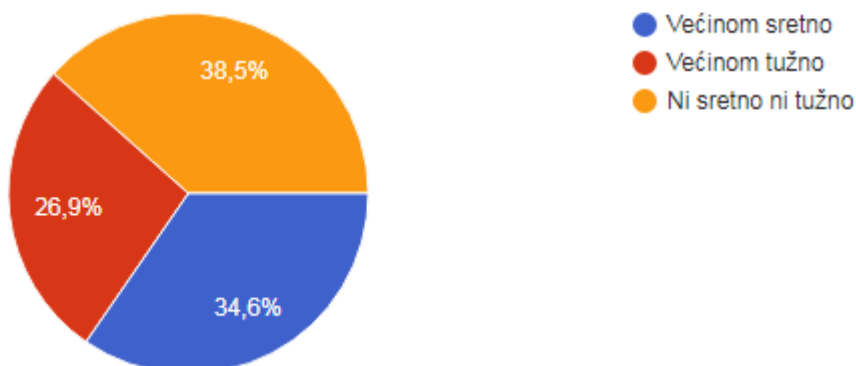
26,9% ispitanika su roditelji djece uzrasta od 1 do 6 godina starosti, 42,3% njih je uzrasta od 7 do 15 godina, dok je 30,8% roditelja djece uzrasta preko 15 godina.

Pitanja su koncipirana na način da ispitanici daju komentare, prijedloge i mišljenja.

1.

Kako se osjećate kad je u pitanju prihvatanje vašeg djeteta od strane lokalne zajednice?

26 odgovora

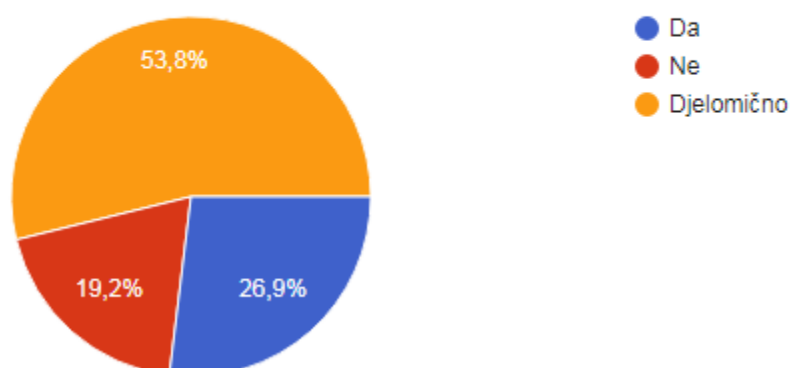

Na pitanje kako se osjećaju kada je u pitanju prihvatanje njihovog djeteta od strane lokalne zajednice, 38,5% roditelja dalo je odgovor ni sretno ni tužno, 34,6% roditelja uglavnom se osjeća sretno, dok 26,9% roditelja osjeća se tužno.

2.

Da li smatrate je da Vaše dijete prihvaćeno u društvu?

26 odgovora

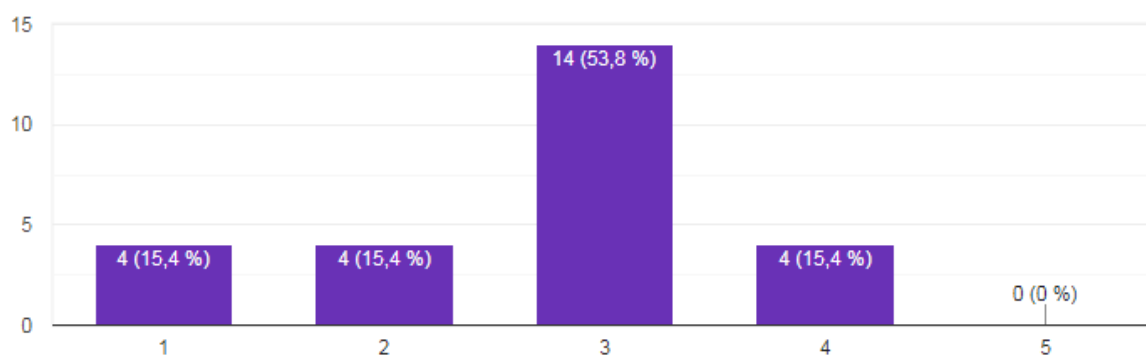

53,8% roditelja smatra da je njihovo dijete djelomično prihvaćeno u društvu, 26,9% njih smatra da je prihvaćeno, dok 19,2 % roditelja smatra da njihovo dijete nije prihvaćeno u društvu.

3.

U kojoj mjeri smatrate da su djeca sa poteškoćama u razvoju prihvaćena ?

26 odgovora

U anketi roditelji su dobili pitanje da na skali od 1 do 3 navedu u kojoj mjeri su djeca sa poteškoćama u razvoju prihvaćena u društvu a gdje 1 znači da nisu nimalo prihvaćena, dok 5 znači da su u potpunosti prihvaćena. Najveći broj njih, 53,8% označio je broj 3, dok su brojevima 1, 2 i 4 označila po 15,4% roditelja. Broj 5 odnosno odgovor da su djeca u potpunosti prihvaćena, nije označio nijedan roditelj.

4.

Kao pozitivne primjere prihvatanja njihove djece, neke od izjava roditelja su sljedeće:

- Razred u redovnoj školi koji je pohađala bio je divan, roditelji divni, nastavnici divni. U svemu je bila prihvaćena.
- Moj sin koji ima dijagnozu autizam je išao u redovni vrtić. Zbog dijagnoze selektivnog mutizma ove godine sam ga upisala u razvojni vrtić.
- Neke mame imaju sažaljenje, pa puste dječicu da se zajedno igraju.
- Od vrtića pa do sada 8.razreda nismo imali problema sa prihvatanjem. Djeca su mu pomagala da skupi stvari, izađe napolje....
- U vrtiću gdje dijete ide, bez problema učestvuje u svim aktivnostima sa svojim vršnjacima.

5.

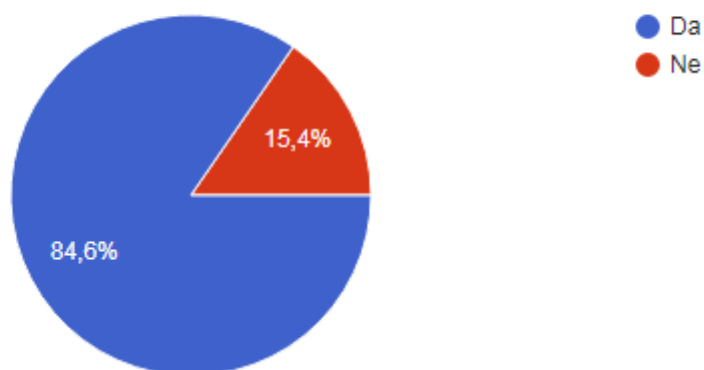
Kao primjere neprihvatanja njihove djece, neke od izjava roditelja su sljedeće:

- ..ali npr. na velikom odmoru ili kad su slobodni ne igraju se s njom, nisu je zvali kad bi se oni kod nekog skupljali na zabave.
- Kada smo negdje i dijete ima ponašanje koje je društveno neprihvatljivo umjesto da pitaju mogu li pomoći samo gledaju.
- Jedino što nije išla u redovnu školu i tu je zbog sistema koji je zakazao najviše.
- Prvo od države, pa kod ljekara čekaju kao i drugi.
- Lokalna vlast nema sluha za ovu populaciju.
- Neprihvatanje u vrtić, nemaju asistente ni uslove.
- Rezervisan odnos druge djece i roditelja koji su tipičnog razvoja, otežavajuće okolnosti prilikom inkluzije djece u vrtiće i škole .
- Kad drugi roditelji govore svojoj djeci nemoj sa njim da se igraš udarit će te on je bolestan.
- U igraonama od strane nekih roditelja i djeca, tu su pogledi i izbjegavanje

6.

Da li je Vaše dijete uključeno u vršnjačku grupu?

26 odgovora

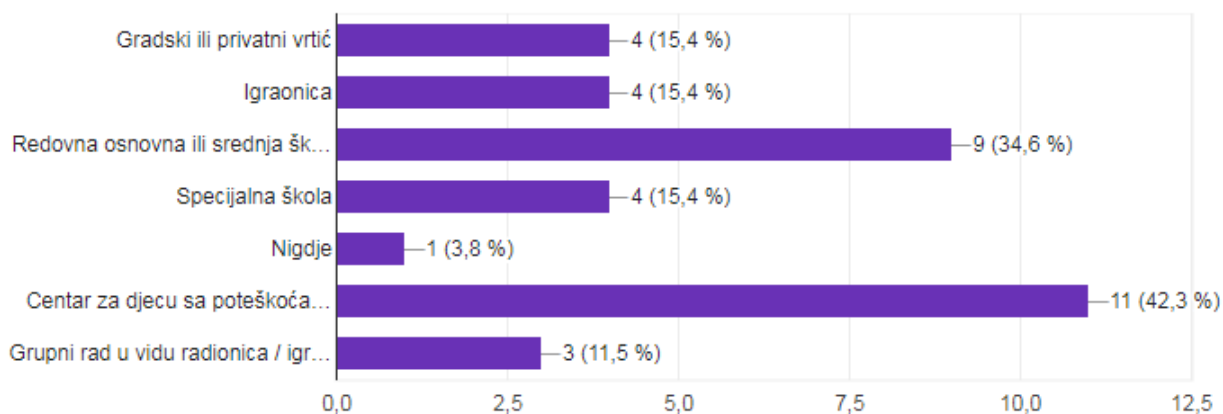

84,6% roditelja izjavilo je da im je dijete uključeno u vršnjačku grupu, dok 15,4% djece nije uključeno.

7.

U koju vršnjačku grupu je uključeno dijete? Možete odabrati više odgovora.

26 odgovora

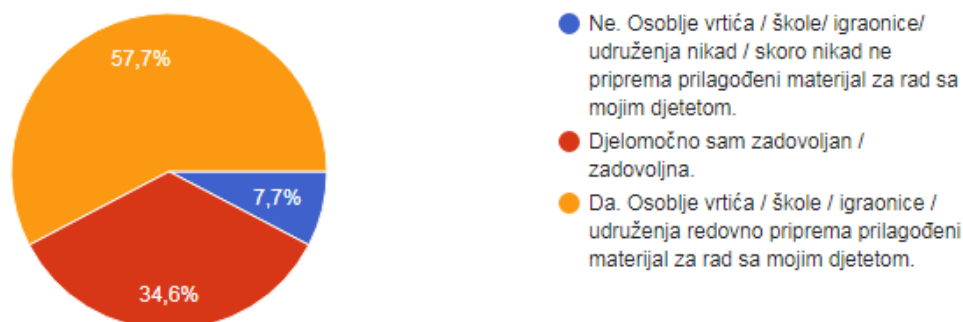

42,3% djece uključeno je u ustanove/nevladine organizacije specijalizirane za djecu za rad sa djecom sa poteškoćama u razvoju, u redovnu osnovnu ili srednju školu uključeno je 34,6% djece anketiranih roditelja, ostala djeca uključena su u gradski ili privatni vrtić, igraonicu, specijalnu školu ili grupni rad u vidu igraonica. 3,8% nije uključeno nigdje.

8.

Da li ste zadovoljni kvalitetom nastave sa djetetom u školi / vrtiću / igraonici / centru / udruženju?

26 odgovora

57,7% roditelja je izjavilo da osoblje vrtića/škole/igraonice/udruženja redovno priprema prilagođeni materijal za rad sa njihovim djetetom, 34,6% je djelimično zadovoljno pripremljenim, dok 7,7% nije zadovoljno pripremljenim materijalom.

9.

Da li druga djeca (djeca tipičnog rasta i razvoja) prihvataju Vaše dijete?

26 odgovora

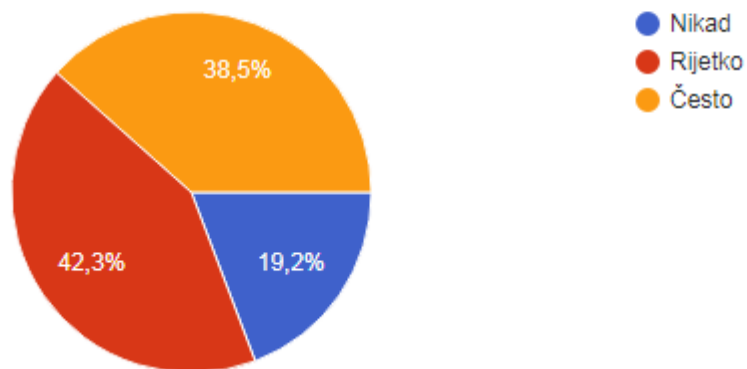

69,2 % roditelja izjavilo je da većina djece tipičnog rasta i razvoja prihvata njihovo dijete, 23,1% roditelja izjavilo je da ih prihvataju samo djeca koja su s djetetom sa poteškoćama u razvoju u vršnjačkoj grupi, dok je ostatak roditelja izjavio da nisu prihvaćena ili je prihvaćena samo od strane djece sa poteškoćama s kojima provode vrijeme kroz grupne aktivnosti.

10.

Da li Vaše dijete ima priliku da učestvuje u priredbama, sekcijama, predstavama pri vrtiću ili u školi?

26 odgovora

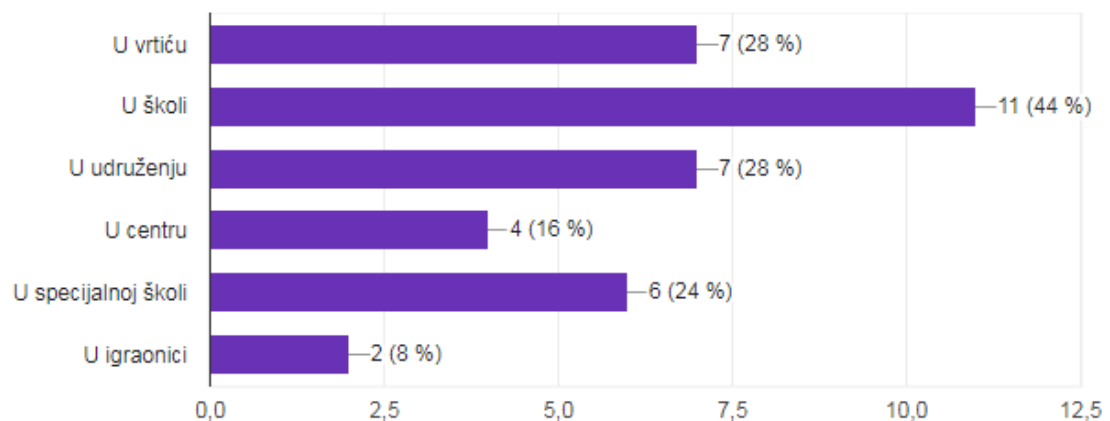

42,3% djece sa poteškoćama u razvoju rijetko je imalo priliku učestvovati u priredbama/sekcijama/predstavama pri vrtiću ili školi, 38,5% njih često je imalo takvu priliku, dok 19,2% djece anketiranih roditelja nikada nije imalo priliku učestvovati u istim.

11.

Gdje je Vaše dijete učestvovalo na priredbi / predstavi i sl. (kao učesnik, ne posmatrač)? Moguće je odabrati više odgovora.

25 odgovora

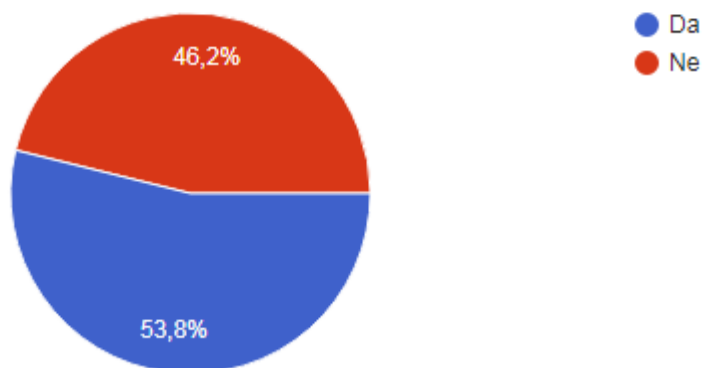

44% djece na priredbama je učestvovalo u školi, po 28% djece učestvovalo je u vrtiću i udruženju, dok su ostali učestvovali u specijalnoj školi, Centru ili u igraonici.

12.

Da li Vam je teško pronaći odgovarajuće udžbenike, radne listove i slično za vježbanje sa djetetom kod kuće?

26 odgovora

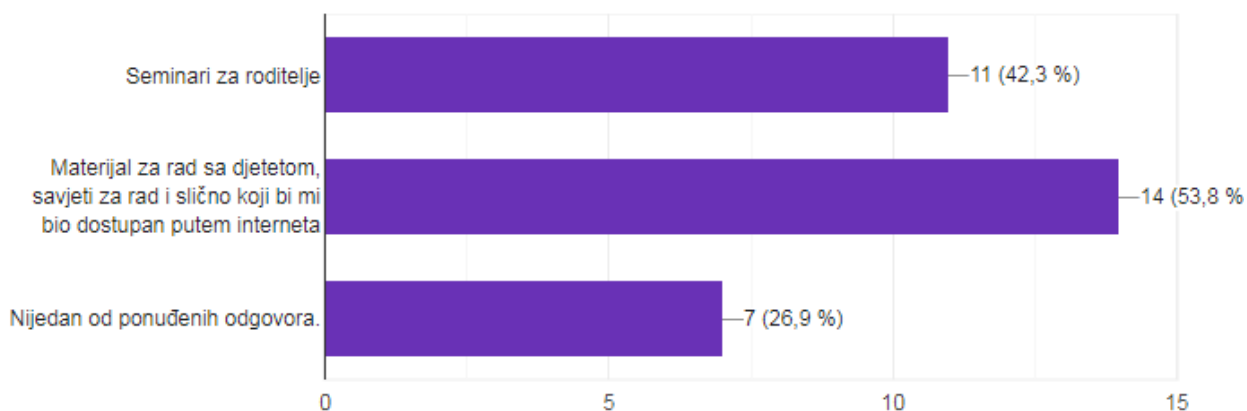

53,8% roditelja smatra da im je teško pronaći odgovarajuće udžbenike, radne listove i sl. za vježbanje kod kuće, dok 46,2% ne misli tako.

13.

Šta bi vam pomoglo da unaprijedite svoje vještine za rad sa djetetom? Moguće je odabrati više odgovora.

26 odgovora

Materijal za rad sa djetetom, savjeti za rad i slično koji bi im bio dostupan preko interneta, pomogao bi 53,8% roditelja, za njih 42,3% do bi bili seminari za roditelje, dok 26,9% nije odabralo nijedan od ponuđenih odgovora.

14.

U anketi roditelji su imali priliku navesti u čemu njihovo dijete uživa, neki od datih odgovora su sljedeći:

- Igrati se sa djecom u igraonici
- Voli da pjeva, pleše, voli da se igra...
- Trampolina i bazen

- Druženje s vršnjacima
- Igra lopte sa drugarima
- Plivanje, učenje

15. Na pitanje "Šta bi vas učinilo sretnijim kada je u pitanju odnos prema Vašem djetetu?", neki od datih odgovora su sljedeći:

- Da je posjete nekad kući
- Dovoljno bi bilo da upute smiješak, a ne da "bulje"
- Da bude prihvaćena onakva kakva jest.
- -Da razumiju da moje dijete nije kao njihovo ("zdravo") dijete i da pokušaju na malo drugačiji način komunicirati sa njim jer zaista upali ko je god pokušao. - da poštuju moj način odgoja, prvenstveno ishrane jer promjenom ishrane (90% ishrane nam je voćni cijeđeni sokovi, voće i povrće) mi smo postigli velike napretke.
- Da ga ne odvajaju od druge djece.
- Da ga ne zezaju, da bude ravnopravan član društva.
- Više slobodnog vremena.

16.

Na kraju ankete, roditelji su imali priliku poslati poruku javnosti, neke od datih poruka su sljedeće:

- Zakon da bude isti u cijeloj Federaciji za sve osobe s poteškoćama a ne kao što je sad. Jednostavno mi smeta što djeca iz Sarajeva imaju druge privilegije dok djeca iz drugih kantona uvijek su u nekom nedostataku u odnosu na njih. Zakon i zakon!
- Nemojte se bojati ili sramiti pitati sve što vas zanima i nikad ne krijte pred drugima da vam dijete ima neku dijagnozu.
- Da vlada poveća finansije , i ova djeca imaju dušu.
- Poziv svima da dođu volontirati u udruge koje su u njihovim gradovima. Možda na taj način vide stvarne teškoće kojima se roditelji svakodnevno susreću
- I naša djeca su ravnopravna u svemu, pružite im šansu za bolji i kvalitetniji život.
- Da našu djecu prihvate onakvima kakva jesu jer su ona zlato roditelja svojih.
- Naša djeca su željna druženja i ljubavi kao i sva druga i nema potrebe da ih gledate ispod oka. Oni su samo djeca koja su puna ljubavi i želje za životom, zato dajte im priliku i oni će vam pokazati koliko je svijet lijep i jednostavan i kako samo malo fali za jedan iskren osmijeh iz dna duše.

ZAKLJUČAK

Na pitanje kao se osjećaju kada je u pitanju prihvatanje njihovog djeteta u društvu, većina roditelja je odgovorila da se osjećaju ni sretno ni tužno, dok je približno isti broj roditelja dao odgovore da se osjećaju sretno, kao i onih koji se osjećaju tužno . Također, najveći procenat roditelja je odgovorio da osjećaju da su njihova djeca djelimično prihvaćena od strane društva i lokalne zajednice.

Kao pozitivne primjere prihvatanja djece, roditelji su uglavnom navodili primjere iz uže zajednice kao što su škola i vrtići, dok se negativni primjeri u najvećoj mjeri odnose na pitanja koja se tiču problematike koju je potrebno riješavati sistematski i na nivoima vlasti (nedostatak asistenata u nastavi, nemogućnost upisa u vrtić, nepostojanje liftova u školama i javnim ustanovama i sl.).

Iz odgovora datih u anketi možemo zaključiti da je većina djece uključena u vršnjačku grupu, ali uglavnom se ta uključenost odnosi na škole i ustanove ili nevladine organizacije specijalizirane za rad sa djecom sa poteškoćama u razvoju. U istim ustanovama su djeca jedino imala priliku učestvovati u priredbama ili predstavama. Većina roditelja je zadovoljna kvalitetom nastave i pripremljenim materijalom u školama, isto tako većina roditelja je zadovoljna načinom na koji su njihova djeca prihvaćena u istim. Međutim, značajan procenat njih, 7,7% nije uopšte zadovoljno načinom na koji su djeca prihvaćena u školama i ustanovama ili nevladinim organizacijama u koja njihova djeca idu.

Iako je neznatna većina roditelja izjavila da im nije teško doći do materijala potrebnog za rad sa njihovom djecom, većina njih ipak smatra da bi im dobro došao material koji bi mogli pronaći na internet ili organizovanje seminara za roditelje.

Na kraju, možemo zaključiti da je jedna od najvećih želja i potreba roditelja da djeca sa poteškoćama u razvoju budu prihvaćena od strane uže i šire zajednice, te da se njihovi problem moraju rješavati sistematski, na nivoima vlasti te edukacijom svih osoba koji su u bilo kakvom kontaktu sa djecom sa poteškoćama u razvoju.